

ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТИ В УКРАЇНІ

Криптовалюта- це віртуальні гроші, які не мають фізичного вираження, на відміну від паперових грошей. Одиницею такої валюти є «coin», що в перекладі з англійської мови означає «монета».

Даний термін закріпився після публікації статті «Cryptocurrency» (Криптографічна валюта), яка була опублікована в журналі «Forbes» у 2011 році. Багато інших ісам же автор біткоінів, використовував термін «електронна готівка» (англ. Electroniccash).

Особливість такої грошової одиниці це захист від підробки, тому що в ній зашифровані дані, які не підлягають копіюванню. Головною особливістю є відсутність будь-якого зовнішнього або внутрішнього адміністратора і тому банки, податкові, судові та інші приватні або державні органи не можуть впливати на транзакції будь-яких учасників платіжної системи.

Передача криптовалюти незворотна, тому що ніхто (без приватного ключа) не може заблокувати, оскаржити, скасувати або примусово здійснити транзакцію. Втім учасники угоди можуть добровільно, на деякий час блокувати свою криптовалюту в якості застави або встановити, що для скасування/завершення угоди потрібна згода всіх (або довільних інших) сторін.[5]

Деякі учасники ринку вважають криптовалюту активами нового фінансового світу, і що краще за все створювати накопичення, а не продавати їх.

Для інших криптовалюта – це "бульбашка", яка в будь-якому разі може лопнути. Станеться це тоді, коли криптовалюту почнуть активно скуповувати роздрібні інвестори, попереджають економісти. Так вважають - лауреат Нобелівської премії з економіки 2001 року Джозеф Стігліц, професор економіки Роберт Шиллер та інші.

Стратег Бретт Евінг відзначає, що бульбашки лопаються після того, як останні покупці вкладаються в активи, інвесторам слід дотримуватися обережного підходу до біткоінів, багато людей, ймовірно, будуть купувати криптовалюту, не розуміючи її природи.

По всьому світу регулятори попереджають інвесторів про ризики, які несе в собі, у більшості випадків нерегульований ринок криптовалют, і прагнуть вжити заходів для обмеження спекулятивної активності.

Однак, є і ті, хто дотримується іншої думки.

На думку британського економіста Уїлла Хаттона, біткоін – це бульбашка, але технологія блокчейн може змінити існуючий стан речей, наприклад, у фінансовому секторі.

Крістін Лагард, глава Міжнародного валютного фонду заявила, що не бачить сенсу відкидати криптовалюту, тому що багато криптовалют занадто непрозорі для регуляторів, деякі піддаються атакам хакерів, це обумовлено технічними проблемами, які можуть бути вирішені з часом.[2]

У 2018 році деякі криптовалюти значно впали в ціні. Одна з них це криптовалюта біткоїн — з рекордних 20 тис. доларів посіла нижче 9 тис. доларів, тим самим вдаривши по інвесторах. З тих пір, як вертикальне зростання змінилося падінням, знизився і інтерес українців до криптовалюти і біткоїна.

У березні 2018 року у порівнянні з груднем 2017 року кількість пошукових запитів Google по слові «біткоїн» впала у п'ять разів, по слову «криптовалюта» ситуація приблизно аналогічна.[6]

Але біткоїн в Україні зазвучав в усіх на устах не тільки через ріст у ціні, а ще й через голосні "облави" на нього правоохоронців.

Цього року в м. Києві непрацюючому басейні Київського інституту електрозварювання імені Патона, правоохоронці повідомили про викриття цілої біткоїн-ферми, де 20 комп'ютерів "незаконно видобували криптовалюту біткоїн". Згодом СБУ повідомила, що у Кропивницькому припинила "діяльність міжрегіонального конвертцентру з багатомільйонним обігом".

Все через те, що за українським законодавством криптовалюти не вважаються законними. Як пояснили у НБУ: "гривня як грошова одиниця України є єдиним законним платіжним засобом в Україні", а "випуск та обіг на території України інших грошових одиниць і використання грошових сурогатів як засобу платежу забороняються".

Тому Національний банк України розглядає біткоїн як грошовий сурогат, який не має забезпечення реальною вартістю і не може використовуватися як засіб платежу фізичними та юридичними особами на території України", оскільки це суперечить нормам українського законодавства. Більше того Національний банк України вважає, що крипто валюти небезпечні через децентралізованість та анонімність таких систем [3].

У висновку до проекту Закону України «Про обіг криптовалюти в Україні» [4] зазначено, що згідно з преамбулою законопроекту він приймається «з метою регулювання правовідносин щодо обігу, зберігання, володіння, використання та проведення операцій за допомогою криптовалюти в Україні».

Для цього у проекті, визначаються основні поняття, які використовуються у цій сфері («система блокчейн», «криптовалюта», «майнінг» тощо), орган, який здійснює відповідне державне управління (Національний банк України), засади проведення операцій з криптовалютами тощо. Як зазначається в Пояснювальній записці до проекту, його прийняття «дозволить залучати міжнародні інвестиції в Україну для розвитку малого, середнього та великого бізнесу, що у свою чергу позитивно вплине на економічний клімат всередині держави, дозволить зміцнити національну валюту та збільшити ВВП».

Також слід зазначити, що при прийнятті вказаного проекту потрібно врахувати, що поява відповідного фінансового інструменту може мати наслідки не лише позитивні, а й негативні. А саме частина вільних інвестиційних ресурсів може бути спрямована не безпосередньо на фондовий ринок чи у реальний сектор економіки, а з метою фінансових спекуляцій в програмний код (набір символів, цифр та букв), що впливає з визначення криптовалюти в статті 1 проекту. З огляду на це пропозиція щодо вільного обігу криптовалюти практично без будь-яких обмежень в Україні в сучасних умовах виглядає дискусійною. Особливо це стосується можливості здійснювати обмін криптовалюти не лише на гроші, але й

на цінні папери, товари, послуги тощо, що фактично прирівнює програмний код до грошей (частина 1 статті 6 проекту).

Оскільки в цьому випадку програмному коду будуть надані такі функції грошей, як засіб платежу, збереження вартості та накопичення. У цьому контексті зазначимо, що згідно із статтею 99 Конституції України грошовою одиницею України є гривня. Так само у частині 1 статті 192 Цивільного кодексу України встановлено, що законним платіжним засобом, обов'язковим до приймання за номінальною вартістю на всій території України, є грошова одиниця України – гривня, про це ж йдеться також у статті 3 Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» та Декреті Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю».

Узагальнюючий висновок: за результатами розгляду у першому читанні законопроект доцільно повернути на доопрацювання з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій.[1]

Література:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України Проект Закону про обіг криптовалюти в Україні[Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу:http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62684

2. Офіційний сайт «Interfax-Україна інформаційне агентство»[Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу:<http://ua.interfax.com.ua/news/economic/473980.html>

3. Офіційний сайт «24 канал» Майстер-клас із криптовалют: навіщо цьому вчитись?[Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу:https://24tv.ua/kriptoalyuta_shho_tse_yak_pratsyuye_bitkoin_yak_zarobiti_ta_riziki_n857740

4. Офіційний сайт «Ліга закон» Закон України «Про обіг криптовалюти в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу:http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JH5JJ00A.html

5. Офіційний сайт «Майнінг Криптовалюти інформаційно-аналітичний портал Що таке криптовалюта? Відмінні риси і принцип звернення[Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://mining-cryptocurrency.ru/chto-takoe-kriptoalyuta/>

6. Офіційний сайт "Сьогодні"Українці втрачають інтерес до біткоіна [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://ukr.segodnya.ua/economics/kriptoalyuta/ukraincy-teryayut-interes-k-bitkoinu-1120975.html>

Захарчук Д.Д.

«Фінанси», 4 курс

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Науковий керівник- к.е.н., доцент кафедри банківської справи Чуб П.М.

КРИПТОВАЛЮТА: СУЧАСНИЙ СТАН ТА РОЗВИТОК В УКРАЇНІ